

ABONAMENTUL:
Pe un an . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nr.1/a

INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.

Mulțumite publice și Los
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscriptele nu se in-
napoiază.

Visul păcii.

Sub acest titlu confratele „Viitorul”, oficiul guvernului român publică următorul articol de fond în Nr.-ul său de Vineri, 7 August v.:

Arătam într'un alt articol cum războiul de acum este încă departe de a fi ajuns în faza hotărâtoare și decisivă care să anunțe sfârșitul la care râvnește fără succes, toată lumea. Echilibrul forțelor imense din luptă este încă în faza aceea a stabilității: nicăiri nu se vede un triumf de acelea care să fie un dezastru pentru unii și o necontestată victorie pentru alții.

În sprijinul acestei păreri care nu este nici optimistă, nici pesimistă, ci este isvorată din lealitatea așa cum este, cităm unele afirmațiuni făcute de personalități ce decid soarta națiunilor în luptă și fac curente de opinie publice.

Dar pentru a vedea și mai bine, că războiul actual este considerat ca foarte depărtat de sfârșit, este de ajuns a recita declarațiunea atât de categorică a dlui Sassonow, făcută înaintea Dumei:

„*În să vă comunic, că după un an de războiu, rezultatele atâtor eforturi par a nu fi corespunzătoare cu enormitatea lor, dar nu trebuie să se uite, că chezașia succesului stă în fermitate și tenacitate; pot să vă declar cu toată siguranța, că guvernul strâns unit cu opinia publică, nu se va gândi la o pace înainte de a fi distrus definitiv pe vrășmas*”.

Și alături de aceste declarațiuni oficiale, avem ecoul opiniei publice franceze care îl constatăm din articolele ce se publică acolo, și în special din acelea datorite dlui Charles Humbert.

Iată fiind personalitatea reliefată a celui ce le scrie și strânsa unire dintre felul lui de a vedea cu acela al opiniei publice luminate din Franța, articolele dlui Humbert au o valoare informativă și documentară ce depășește cu totul pe acea a articolelor obișnuite.

Or, acest luptător priceput ține concetățenilor următorul caracteristic limbaj:

„E un limbajiu — o spune el însuși — sincer și bărbătesc pe care voesc să-l țin concetățenilor mei. *Sforțarea va fi, după toate probabilitățile lungă și penibilă*: cel puțin așa va trebui să ne-o închipuim pentru a evita să cădem în acele periculoase momente de moleșală...

Înțelegem acum natura operei necesare; prin chiar aceasta noi înțelegem că ea nu poate fi de scurtă durată și că constanța, tăria, hotărârea sunt mai mult decât oricând indispensabile poporului francez.

Ideia unei păci premature sau numai apropiată este de sigur cea mai nefastă ce poate incolți în creeri noastre.

La început toți beligeranții, afară de Anglia au făcut războiul cu convingerea că el va fi scurt, zdrobitor chiar. Dar de abia trecuse o lună, și fără a se concepe încă în mod lămurit modalitățile și evoluția, au simțit în mod obscur că războiul, *dimpotrivă va fi lung și penibil*”. („Le Journal”, 3 Aug. v.)

Și într'alt articol, același eminent patriot afirmă categoric creșterea ofensivei germane, și deci implicit întârzierea fazei hotărâtoare și finale și a actualului războiu: „Forța ofensivă a inamicilor noștri nu încetează a se afirma. Ea silește pe aliații noștri Ruși la o retragere în care mărșălează lor curaj și resursele

inepușabile ale efectivelor lor, nu reușesc pentru moment să compenseze superioritatea de organizație și de material a armatelor germane”. Pe frontul occidental, spune d. Ch. Humbert, „nu încetează de a manifesta activitatea și perzistența lor în intențiunile agresive”.

Aceste mărturisiri dovedesc cu prisosință, că pacea este încă în acest moment *în faza idealității*, și că nici unul din popoarele în luptă, cari își secătuesc puterile în acest spaimântător războiu, nu se așteaptă la o pace finală.

Dar nu numai că războiul este departe de sfârșit. *El este în fapt azi în faza evoluțivă; și a devenit altul, metamorfozându-se.* Cum și de ce aceasta? Pentru că înainte de războiu se credea că în cuvinte de evanghelie în anumite *dogme* strategice, cari s'au dovedit în fapt că sunt departe de a fi... dogme și axiome. Transformarea avioanelor, lupta de tranșee, enorma influență a artileriei, rolul industriilor interne în pregătirea și susținerea luptelor, totul a fost o revelație. Și pentru că acum Franța, Anglia și Rusia au înțeles unde stă superioritatea Austro-Germanilor — adică în organizarea în abundență de munițiuni, — de aceea au început a-și schimba și ele tactica de luptă. Schimbarea aceasta, însă, va aduce cu siguranță o campanie de iarnă, cu toate dezastrurile inerente unei astfel de campanii și astfel concepția păcii va intra iarăș în sfera irealităților, visurilor și dorințelor neînfăptuite.”

TATA.

— Și ce vrea cu mine tânărul? Zici că are plete? Iar vr'un măzgălitor de hârtie; iar vr'un poetel, refuzat de reviste.

— Are o scrisoare către tine, spuse fata și întinse un plic închis, tatălui ei, poetul Antemir. După cetirea primelor rânduri, Antemir își îngroapă capul în scrisoare, foarte atent, încordat, uimit, și tot mai puțin mulțumit.

„Sunt aproape douăzeci de ani de când nu ne-am mai văzut, d-ta m'ai uitat, deși eram mai mult decât prieteni. Eu văd adesea numele d-tale prin almanahuri și gazete. Ești astăzi un om mare, Georgică s'ar putea folosi, pe drept, de mult sprijin din partea d-tale. E tânăr, are bine înțeles, nouăsprezece ani. Socoate puțin și vezi... Protejat și sfătuit de d-ta ar reuși în viață...”

Neștiutoare de ceace se petrecea în sufletul tatălui ei, fetița, numai de doisprezece ani, aștepta, jucându-se cu dantela șortului. Antemir citea și recitea scrisul femeesc, retrăind cu douăzeci de ani în urmă — ceasuri de dragoste. Conducea pe atunci o fițiucă de gazetă în Pitești și sta în gazdă la dna Pavelescu. Bărbatul gazdei, farmacist într'un orașel de pe marginea Dunării, venea la o lună, la două, ca să-și vadă gospodăria și nevasta. Lui Antemir îi plăcuseră grațiile gazdei, iar femeia îi cedase bărbatului văzut în fiecare zi, politicos, bine văzut în ur-

Numărul poporal pe 1 an 4 cor.

bea Piteștilor, tânăr p'atunci de douăzeci și șase de ani.

El, Antemir uitase cu desăvârșire toată viața aceea, scurtă de numai șase luni, de femeia care se strecura noaptea în patul lui, rece, ca un șarpe de teamă că soacră-sa, în paza căreia trăia, să n'o fi simțit dezertând din culcușul ei, — sau fierbinte ca de febră, în așteptarea îmbrățișerilor omului iubit.

Dozăzeci de ani trecuseră, unii plini de frământări, de piedeci zdrobite, de noi baricade, de amintiri glorioase și chinuitoare, de ambiții tot mai aprinse în lupta pentru întâietate în literatură. Trecuseră de asemenea și ani goi, răsturnați înapoi prezentului ca niște saci cu cenușe, ca să înmormânteze amintirea.

Când părăsise Piteștii, Antemir aflase din câteva fraze banale, supuse în repezeala plecării, că amanta lui e însărcinată. Dar nu se gândise decât puțină vreme, și fără emoție, la copil, ca și la femeia care, fiind, oricum, nevasta altuia, el nu i se simțea dator, nici măcar cu inima. Poate nu crezuse vorbele rostite în graba și în falșitatea despărțirii.

Foarte turburat, acum, după atâția ani, om matur, abia stăpânindu-și inima veselă, îmbogățită pe neașteptate, poetul spuse fetei lui să-l cheme numai decât pe tânărul ce aștepta în sală. Când ușa începu să se deschidă, sub o mă-

Prețul unui exemplar 10 fileri.

nă timidă, bucuria tatălui fu atât de violentă, atât de aidoma spaimii celei mai puternice, încât Antemir simți că inima lui nu mai poate viețui, că pieptul nu mai știe să respire, și crezu că moare. Se lăsă desnădăduit pe scaun. Și fără să știe când, în picioare, cu ochii holbați, tatăl întinse gâtul și privea pe băiatul sfios ce sta lângă ușe.

— Dumneata... ai adus scrisoarea, vorbi el, destul de tare. Dumneata... te numești Pavelescu!...

Se simțea sugrumat și reușea totuși să vorbească. Nu-și mai putea urmări gândul și vorbele. Se mira, auzindu-și vocea și, plecat peste masă sorbea, înghițea cu privirea făptura tânărului.

— Mama mi-a spus că vă cunoaște. Doream de mult să vă cunosc...

Flăcăul scoase din buzunar un caetel; îl trecu dintr'o mână într'alta. Făcu un pas ca să se apropie și să pună pe masă primele lui versuri. Pentru ele venise el, pentru ele voise să cunoască pe poetul Antemir, de care maică-sa îi pomenise, întâmplător, într'o scrisoare, ca de un fost prieten.

— Te găsesc foarte bine făcut! Ești un băiat frumos! Imi pare foarte bine! Cred că ești sănătos tun! Nu suferi de nimic, nu-i așa? Ce fericit sunt! Da, sunt foarte vesel că lumea e sănătoasă, că tinerii au aer inteligent... Și caetel

Numărul poporal pe 1/2 2 coroane

România și situația din Balcani.

Cetim în „Mișcarea” din Iași:

Balcanii au concentrat din nou atențiunea generală. Se desfășoară acolo o febrilă activitate diplomatică, care tinde la clarificarea situației tuturor statelor balcanice față de conflagrația europeană. Interesele ambelor grupe de puteri beligerante împing la clarificarea atitudinii statelor din Balcani, cari în faza actuală a războiului, au căpătat o importanță nebănuită de mulți la începutul conflagrației.

Atât pentru desfășurarea evenimentelor în Dardanele, cât și prin forța armată pe care o pot arunca în balanța războiului, statele balcanice au astăzi în mâna lor o bună parte a soartei unui războiu care, înainte de toate, amenință cu o durată ce întrece cele mai întunecate prevederi.

La noi, toate zările vorbesc de „ora gravă” în Balcani și recunosc că atitudinea României va fi influențată, în cea mai largă măsură, de desfășurarea evenimentelor din Balcani.

Dar, după cum se vede, clarificarea situației în Balcani nu s'a produs în timpul unui an de războiu și de abia acum se poate spera că această clarificare se va produce.

Este o împrejurare mai mult, care evidențiază cuminența politicii noastre de până acum și care demonstrează cât de deplasate și de dăunătoare au fost agitațiile acelor cari credeau că cu un an în urmă România trebuia să intre în războiu.

Rusia

1812—1915.

De Cozla.

De când se înțelege clar învingerea Rușilor, cei ce pot fi cuprinși în dezastrul lor sau cei interesați, conduși de un optimism firesc, ne amintesc continuu campania lui Napoleon din 1812. Atunci Rușii fugind către interior, Napoleon a fost învins de elemente, de natură; grupul englez speră ca și de astă dată va fi acelaș lucru. Ei cred că în 1915 resturile armatei rușești bătute fugind către interiorul Rusiei își au victoria asigurată. Maxima latină: *non bis in idem* e foarte înțeleaptă. Asupra ei ar trebui să mediteze optimiștii și criticii quadruplei-înțelegeri. Așa fiind să reamintim pe scurt campania lui Napoleon în 1812.

Napoleon în memoriile sale dă motivul războiului din 1812.

— Asta? Scrii versuri?... Scrii poezii! Uimitor lucru!

Nădejdi nebune își aprinseră focul feeric în mintea scriitorului. Fiul lui, firește fiul lui, pentru că îi seamănă leit! Avea să ducă mai departe gloria părintelui. Deschise caetul și ceti, în gând:

*Se coboară seara dulce pe pământ,
Te aștept iubit-o, ard de nerăbdare...*

Nu-i nimica, dacă nu sunt încă desăvârșite, își zise Antemir, voi munci la ele, eu, o lună, două, nouă, și are să iasă ceva de seamă. Impurpurat la chip, tânărul aștepta. Ingrijorat, rupse tăcerea:

— Cetiți alta... cetiți *Apune luna sau lubire*.

— Da, răspunse Antemir tânărului versificator, le voi citi pe toate. Le voi da un lustru, care să-ți servească de pildă, dacă vei rămâne poet. Inveți, nu-i așa? Ești înscris la Universitate...

Cu multă părere de rău că maestrul nu-i citește mai departe stihurile, și-l întrebă de lecții, dar simțindu-se apropiat de glasul cald, prietenos, cu care i se vorbea, Pavelescu răspunse:

— Sunt în anul al doilea de drept.

— Bun de tot! De câteori vei avea un examen de dat învăță, bine înțeles, ca să cunoști materia, să te pregătești pentru viitor, dar nu uita să treci și pe la mine. Cunoșc pe foarte mulți profesori universitari și pot pune o vorbă hotărâtoare. Uite, ești cât mine de înalt. Tocmai statura mea ai!

Da, era adevărat, aveau aceeași înălțime. Pavelescu stătu și el drept, ca să poată poetul Antemir să se măsoare exact.

Imperiul francez, pe care el l'a creiat prin atâtea victorii neapărat se va desmembra la moartea sa, și sceptrul Europei va trece în mâna unui țar dacă el nu va arunca pe Ruși dincolo Nipru și nu va ridica regatul Poloniei, bariera naturală a imperiului.

În 1812, Austria, Prusia, Germania, Elveția, Italia mergeau sub steagurile franceze; Napoleon nu trebuia să creadă sosit momentul ca să consolideze acest imens edificiu ce el a ridicat, dar asupra căruia cu toată greutatea puterii sale va apăsa Rusia, atât timp cât ea va putea după placul său să-și ducă numeroasele sale armate pe Oder? Alexandru este tânăr și plin de putere, ca și imperiul său; era de bănuț că va supraviețui lui Napoleon.

„Iată tot secretul acestui războiu”.

Preparația amănunțită a campaniei a început din Ianuarie 1811. Napoleon a grămădit între Elba și frontiera rusească o armată de 600.000 oameni, cu 1800 tunuri, 200 mii de cai, mai mult de 20.000 de trăsură și a adunat în diversele cetăți germane un imens material de războiu. Din această armată 150.000 erau destinați să fie în rezervă în Germania, iar cu 450 mii voia să sdrobească pe Ruși.

În fața sa Rușii aveau la începutul războiului 250.000 oameni disponibili dintr'un total general de 350.000. După dispozițiile din Aprilie și Maiu 1812 marea armată a lui Napoleon trebuia să se desfășoare pe Vistula între Radom și Danzig pe o distanță de 400 klm. cu scopul ca la momentul potrivit să poată veni în într'un singur punct 400.000 de oameni.

„Rezultatul tuturor mișcărilor mele va reuși 400.000 de oameni într'un singur punct”.

Armata rusă era împărțită în două: 150.000 oameni pe Dvina și 100.000 pe Nipru.

Napoleon spera să atragă armata rusă ca să-l atace în Polonia pe Vistula. Văzând că aceasta nu se întâmplă a mers el să atace pe Ruși.

„Mai întâi — scrie Napoleon unuia din generalii săi — să faci să creadă că vrei să intri în Volhynia și să îți pe inamic cât mai mult posibil în această parte pe când eu trecând peste extrema sa dreaptă, voi fi câștigat față cu inamic 12 până la 15 marșuri în direcția Petersburgului; mă voi găsi la aripa lui dreaptă; voi trece Niemen și îi voi lua Vilna, ceea ce este primul obiectiv a acestei campanii”.

Rușii fiind exact informați de superioritatea forțelor franceze nu primară lupta, dar se retrăseseră către interior; în acelaș timp falsele manevre în partea Volhyniei nu-i amăgira asupra adevăratelor mișcări a forțelor franceze.

Pentru a pătrunde în Rusia erau drumuri

posibile: 1-a prin Volhynia-Kiew către Moscova; a 2-a prin Grodno-Minsk-Smolensk către Moscova; a 3-a prin Covno-Vilna-Vitebsk-Moscova; a 4-a în fine prin Mitau-Riga-Narva către Petersburg.

Napoleon alese drumul Covno-Vilna-Vitebsk-Moscova. La 24 Iunie 1812 trecu frontiera rusă peste Niemen cu o armată de 450.000 de oameni la care s'au mai adăugat în urmă 100.000 de oameni. Resturile armatei de expediție au retrecut înapoi Niemenul la Kovno la 14 Decembrie. Deci campania a durat mai puțin de cinci luni. Din această formidabilă armată de 550.000 oameni 300.000 au pierit de foc, de mizerie și de frig; iar 100.000 aproape au rămas prizonieri și numai 35.000 au reîntrat în Danzig.

Mersul armatei de invazie dela Covno până la Moscova a fost de 1000 kilometri pe care l'a executat în 80 de zile dela 24 Iunie până la 14 Septembrie. Intre Vitebsk și Smolensk, Napoleon a executat cea mai îndrăzneată și mai abilă manevră militară. Napoleon care se găsea cu armata sa în spațiul cel mai apropiat dintre Dvina și Nipru — 65 până la 70 km. — voia cu orice preț să dea luptă cu armata rusă care era de o parte și de alta a Niprului și care se puteau uni prin Smolensk așezat pe Nipru. Rușii la depărtare de 100—125 km. se țineau în fața lui Napoleon către răsărit, cu un dublu scop, că dacă Napoleon se va dirija către Petersburg să-i cadă în flanc, iar dacă înaintează către Moscova să-i stea în față.

În trei zile 11, 12 și 13 August 180.000 de oameni ai armatei de invazie cu tot armamentul trebuitor al epocii au fost strămutați din dreapta în stânga Niprului și în marș grăbit au fost dirijați către Smolensk așa că pe când Rușii se așteptau să fie atacați pe dreapta Niprului au fost surprinși pe stânga. Rușii au apărut Smolensk cât le-a permis retragerea și apoi l'au incendiat. Cei ce au luat parte la acele marșuri memorabile ni-au păstrat descrieri pline de interes.

„Se vedea mergând pe front și cu un pas grăbit mai multe coloane de infanterie, cavalerie și artilerie; deasemenea recoltele erau călcate până la 300 de pași de fiecare parte a drumului ca și cum ar fi fost un torent devastator. Toată armata ar fi putut să se desfășoare în scurt timp. Un pod peste un șanț sau peste o scursură oprea câte odată iuteala marșului; această mulțime care acoperea câmpia se grămădea atunci către pod, ca să treacă cât mai repede posibil; infanteria și cavaleria îl trecea foarte ușor dar artileria și mai cu seamă trăsurile cu alimente și bagaje încercau mari întârzieri; și se înțelege cât erau de funeste”.

Soseaua de regulă era rezervată trăsurilor. Armata rusă n'a primit lupta decât lângă Moscova.

România să rămâie în pace sau să intre în războiu.

În această privință, ziarul „Universul” (6 August st. v.) publică următoarele considerații ale apreciatului publicist militar locot.-colonel Dr. Crăniceanu:

„În împrejurările actuale eu unul cred că trebuie să dăm mâna cu pacea. Nu e de mult de când fuserăm pe picior de războiu. Că destinul ne-a fost mai favorabil de astădată de nu am vărsat sânge și nu s'au risipit multe vieți omenești, aceasta poate este o recompensă, pentru că prea mult s'a războit poporul românesc, ținând piept la năvălirea atâtor popoare barbare. Poate a venit și la noi norocul să privim ferit de marele foc ce s'a întins peste mai toată bătrâna Europa, cum alte popoare erau sculite când noi ne războiam.”

Și apoi sârmanele popoare balcanice destul se măcelăriră între ele nu tocmai așa de mult, încât poate le-ar prii și lor acuma a se desvolta și a trăi în tihnă.

Facă cerul cu mult dorita pace să se reverse cât mai curând peste toate popoarele din lume, care apoi cu adânc oftat pentru acel mare dor vor aduce laude Creatorului!

Prin urmare prudența M. S. regelui și guvernului nostru actual de a nu intra imediat în acțiune și neclintita hotărâre de a fi neutri, nu

Deodată cu gazda și casa se făcea tot mai familiară cu noul venit. Nici un fel de lux, nici o mobilă scumpă, nici o ramă poleită; rafturi de cărți, prietenoase ca într'o anticărie, îmbiau pe student să fie cu inima deschisă.

— Vreau să știu dacă sunt sau nu poet! cuteză el să lepede de pe cuget. Alții nici nu m'au primit!...

— Care alții? întrebă Antemir.

— Procopiu...

— Un înfumurat!

— Alexandrescu...

— Un invidios.

— Codruț mi-a ținut versurile trei săptămâni și nu mi-a răspuns nimic... Mi-a lăsat în cele din urmă caetul la servitoare...

— Ce-ți pasă! Vino mereu pe aici! Mânc ești invitat la mine la masă. Adecă de ce n'ai rămâne și azi? Da!

Poetul deschise ușa și strigă:

— Aneto! dragă Veto! Uite... prietenul meu stă la masă cu noi... Trimete după vin. Nu-l cunoști? Eu par'că l-aș cunoaște de-o mie de ani. Să vă aveți ca frații, sunteți copiii mei amândoi! ca și copiii mei!

Peste o lună apărea în editura librăriei Ciapara un volum de versuri de Gheorghe Pavelescu, cu o prefață de cunoscutul poet Antemir. Gazetele și revistele vărsau peste opera tânărului, discipol al celui mai sever dintre maeștri, coșuri de laude, aceleași coșuri pe semne cari se umpluseră cu două luni mai înainte de versurile aceluiaș poet.

V. Bemetrius.

poate decât să ne bucare pe toți Români, cari în adevăr își iubesc sincer țara și neamul.

Deci să avem toată încrederea în înțelepciunea oamenilor noștri de stat, cari și de astăzi înainte vor lucra, credem, tot cu aceeași prudență ca și până acum, fără să se lase a fi influențați. Sub nici un cuvânt nu trebuie să hazardăm a jertfi prea scumpă noastră armată și țară, care la urma urmei cu siguranță tot va fi încoronată cu mare glorie și succes”.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 25 August. — Se comunică dela cartierul principal:

Pe frontul rusec: Trupele arhiducelui Iosif Ferdinand și ale generalului de infanterie Kövess, împreună cu aliații noștri îl resping pe dușman în lupte continue, spre Lesna. Am înfrânt și rezistența trupelor rusești, cari mai luptau la sudvest de Brest-Litovsk. Diviziile generalului Arz și trupele germane l-au respins pe Ruși până la brăul de forturi. La nordost de Wlodawa, trupele germane îl gonesc pe dușman tot mai adânc în regiunea păduroasă și mlăștinoasă. Cavaleria generalului Puchallo înaintează dealungul șoselei ce duce dela Kovel la Kobrin. Husarii ungari au cucerit cu asalt o localitate întărită cu tranșee, pe linia Kowel-Brest-Litovsk. Dela Wladimir-Wolinski până la frontiera Basarabiei e liniște.

Pe frontul italian: Pe platoul Doberdo, artileria noastră a silit ieri infanteria dușmană care s'a întărit pe coasta sudică a muntelui Monte dei Busi, să-și părăsească în fugă pozițiile. Frontul nostru la vest de San Martino a stat iarăși sub focul greu al artileriei grele dușmane. După amiază Italianii au atacat aci iarăși, dar i-am respins, ca și cu prilejul atacurilor de alaltăieri, în apropiere de liniile noastre de apărare. În fața capurilor de pod dela Gorizia și Tolmina, precum și în regiunea Krn e liniște relativă, dimpotrivă împotriva liniei Fritsch și Raibl, dușmanul desfășură o activitate mai vie. În granița Tirolului s'au desfășurat lupte în mai multe rânduri. Ieri, seara târziu, infanteria dușmană a început să înainteze împotriva sectorului nordic al plătoului Lavarone, dar până azi dimineață acest atac fu respins. De ambele părți ale drumului ce duce la Tonale atacă de azi dimineață mai multe batalioane. Lupta aci continuă. Luptele de artilerie continuă aproape pe întreg frontul tirolez.

Berlin, 25 August. — Se comunică dela marele cartier principal:

Pe frontul occidental: În Champagne am făcut să explodeze cu succes mai multe mine. În Vosgi pe Schratzmaenlein am respins cu granate de mână un atac și la sudvest de Sondernacht am recucerit o parte din tranșeele, cari le-am pierdut în 17 August. Un aviator german a puscat alaltăieri, lângă Nieuport, un biplan francez.

Pe frontul oriental: Grupul maresalului Hindenburg: La nord de Niemen, în regiunea Birschi am făcut în luptă victorioasă 750 prizonieri ruși. Armata colonel-generalului Eichhorn luptând victorios a continuat să înainteze spre est. Aci au căzut în captivitate 1850 Ruși și am cucerit mai multe mitraliere. Armata generalului Scholtz a ajuns la Berezowka, a ocupat Knysin și la sud de Tykocin a trecut peste Narew dealungul șoselei dintre Sokolow și Bialistok și aripa dreaptă respingându-l pe dușman a ajuns la Orlanka. Aceasta armată a capturat 4700 Ruși printre cari 18 ofițeri, și 9 mitraliere.

Grupul prințului Leopold de Bavaria: Dușmanul a încercat ieri zadarnic să oprească urmărirea; l'am atacat și l'am alungat în pădurea dela Bialowieska. La sud de pădure, trupele noastre au ajuns în regiunea ce se găsește la ost de Werchowicze. Am făcut prizonieri peste 1700 Ruși.

Grupul maresalului Mackensen: Acest grup tinându-se în urma dușmanului înfrânt se apropie de înălțimile ce se ridică pe țărmul vestic al Lesnei. (La nord de Brest-Litovsk). Pe frontul sudostic al cetății Brest-Litovsk, trupele austro-ungare și germane au rupt ieri la Dobrinka pozițiile înaintate ale cetății. Pe țărmul ostic al Bugului, la nordost de Wlodawa părți din armata generalului Linsingen înaintează luptând, spre nord.

(Noiă. Birschi se găsește cam la 60 klm. la nordost dela Ponjawiets).

Transitul de munițiuni pentru Turcia.

București. — „Viitorul” scrie cu data de ieri Mercuri, 12 August st. v.: „Dimineața” de ieri afirmă că un ultimatum ar fi fost trimis guvernului român de către ministrul Germaniei cu privire la transitul de munițiuni pentru Turcia. Afirmățiunea acestui ziar este cu totul incorectă.”

Rechiziționarea căilor ferate române pentru necesitățile armatei?

Budapesta. — „Neues Budapest Abendblatt” primește o telegramă din București, după care ministrul de război al României a ordonat ca pentru 14 Septembrie st. n. întreg materialul căilor ferate române să stea la dispoziția armatei române.

Hărțueli pe frontul sârbesc.

Budapesta. — Pe frontul sudostic hărțuiele, însoțite de artilerie sunt statornice. Lângă Semlin, Sârbii au puscat fără succes asupra unui vas austro-ungar. Deasupra Banatului se ivesc foarte des aviatori dușmani. La granița munte-negrină, la Bileca și spre vest dela Trebinie trupe dușmane mai slabe au încercat să atace dar le-am respins.

Situația în Grecia.

Roma. — Ziarul „Idea Nazionale” zice că excluderea deputaților Epirului din cameră dovedește recunoașterea din partea parlamentului grec a deliberațiilor conferinței din Londra și că prin urmare ocuparea Epirului este numai provizorie, și nu va putea deveni o chestiune de drept din singura voință a Greciei; ci va trebui să se ceară consimțământul quadruplei, care ar putea admite anexarea Epirului convenită pentru restituirea teritoriilor Bulgariei.

„Giornale d'Italia” vestind că d. Venizelos a fost însărcinat cu alcătuirea noului cabinet, își arată speranța că evenimentele din aceste luni din urmă vor înlesni o reapropiere între regele Constantin și primul ministru, făuritorii destinului fericite ale Greciei de astăzi. Totuși, adaugă ziarul, arbitru situației tot d. Venizelos rămâne.

Constantinopol. — Guvernul grecesc a hotărât definitiv numirea ca ministru plenipotențiar al Greciei la Constantinopol a dlui J. Griparis, ministru la Viena, și a cerut chiar agrementul Sublimei Porți prin intermediul legației Turciei din Atena.

România și împătrita înțelegere.

Viena. — Deutsche Orient Correspondenz pretinde a fi informat despre următoarele, din sursă vieneză:

În cercurile românești bine informate se vorbește că guvernul român ar fi încheiat un acord cu împătrita înțelegere. Acordul exclude orice apropiere față de puterile centrale. Se crede că dacă împătrita înțelegere ar reuși să forțeze Dardanelele România ar fi îndatorată să intre în campanie alături de ea.

Noul ministeriu Venizelos.

Atena. — Știri din Atena anunță că d. Venizelos a constituit noul cabinet în următorul chip:

Ministrul președinte Venizelos; afacerile străine, Cafantaris; internele, Rachivan; portofoliul justiției, Cirikomos; cultele și instrucția publică, Diamantidis; lucrările publice, Michalacopulos; domeniile, Reputis; finanțele, generalul Danglis; războiul și Imiaulis; marina.

Uzina Krupp din Constantinopol.

Celîm în Journal de Genève dela 22 August: Ziarele din Atena sunt informate că uzinele

Krupp din Constantinopol cari lucrează zi și noapte pentru a putea ajunge în 24 ore la o producție medie de 2000 obuze — au primit un nou contingent de mecanici veniți direct din Essen.

INFORMAȚIUNI

Arad, 26 August 1915.

Domnul Ady își bate joc de Români.

Ungurii au un poet, care n'a putut străbate mai departe de oficiile zlelor din Budapesta deși ani de zile a supt fetele culturale franțuzești. Este d. Andrei Ady. Acest domn „poet”, a devenit de-un timp incoace steril și banal chiar și pentru clienții d-sale. Domnul Ady crede prin urmare să-și salveze naufragiul literar zefflemizând neamul românesc, și o face în recentul număr al revistei maghiare: Nyugat din Budapesta. Puțin ne interesează principiile estetice ale unui nepuținos de speța dlui Ady, aceste intrând în domeniul psihiatriei. Protestăm însă împotriva celor, ce acum, când am dat probă a supremului nostru patriotism vin să ne numească: „Valahi” și fac pe subțirii, când de fapt sunt de prost gust... Insultă numai înainte neamul românesc dle Ady, doar ăsta va avea totuși un viitor, care nu se prepară asemeni versurilor d-tale anoste în ungherele redacțiilor retrograde!...

Știri din România.

D. ministru Dr. C. Angelescu însoțit de d. Cottescu, directorul general al căilor ferate, a plecat la Râul Vadului, unde enorme cantități de mărfuri stau grămadite din pricina căi autoritățile ungare nu trimit vagoane.

— Guvernul din Berlin, în vederea multiplexelor și importantelor probleme economice ivite între imperiul german și România, a numit ca atașat comercial în București pe d. Spies, fost director general al soc. „Steaua Română”.

Guvernul român a numit acum pe d. Dr. Edeleanu, cunoscutul chimist român, ca atașat comercial la Berlin.

— Comitetul central al Ligei delavrance a delegat în ultima ședință pe dnii B. Delavrancea, N. Iorga și O. Goga să ia parte, în numele Ligei, la serbările pentru comemorarea a 25 ani dela moartea marelui poet V. Alexandri.

— „Epoca” află că reprezentanții francezi și englezi tratează aci în București să cumpere aproape jumătate din recolta cerealelor românești.

„Epoca” afirmă că tratativele au fost acum re-luate în mod mai activ, cu propuneri mai precise, din partea guvernului din Paris și Londra. Ele oferă pentru grâu prețul actual din Marsilia de 1880—1900 lei de vagon, pe când guvernul român ar cere 2500 lei, întru cât agenții germani cumpără la noi și cu peste 3000 lei vagonul.

O atitudine corectă. Ni se scrie: La Cluj, Duminecă s'a desvălit statuia: Honvedul de fier, la care au fost invitate autoritățile și reprezentanții bisericilor. Din partea clerului s'au prezentat protopopii gr.-or. Tului Roșescu și Dr. Elie Dăianu protopop gr.-cat.

După desvălirea statuei Dr. Elie Dăianu, protopop gr. cat. a rostit o cuvântare în limba maghiară, în care a arătat că lealitate Românilor a ajuns proverbială și că speră, că după război o să se întărească legăturile de sentimente între popoarele monarhiei. După Dr. Dăianu a vorbit protopopul gr. or. român Tului Roșescu, spre bucuria noastră a tuturor, cari l'am auzit, în limba românească — relevând marile merite ale soldaților Români și dorind neamului românesc izbândă deplină. Vorbirea frumoasă românească a fost aplaudată din răspuneri — iar primarul orașului a mulțumit pentru atitudinea corectă a protopopului Roșescu, care și de astădată a dovedit că este un bun și inimos reprezentant de frunte al clerului român. (St. D.)

Jertfele spionajului. „Petit Parisien” este informat din Lyon că consiliul de război francez a condamnat la moarte pe un anume Niederes,

grădinar din Zürich, încurcat în afaceri de spionaj.

Svedia trimite reprezentat diplomatic în Elveția. Cetim în „Journal de Genève:

Pressa svedeză din Stockholm salută cu satisfacție inițiativa guvernului de a stabili post diplomatic în Berna. Acest post nou, scriu ziarele, în actualele circumstanțe poate avea o mare importanță, când situația internațională a Svediei este identică cu a Elveției.

Ziarele liberale sunt satisfăcute că guvernul a ales pe contele Ehrensvaerd și stăruiesc asupra vastelor cunoștințe juridice ale fostului ministru de externe în domeniul dreptului popoarelor. Contele Ehrensvaerd este înzestrat cu cele mai de seamă calități și va reprezenta de sinețentat politica de neutralitate a guvernului svedian aprobată și de marea majoritate a poporului.

Soldații din compania 2 a regimentului de infanterie ces. și reg. Nr. 31, au trimis Uniunii femeilor române din Ungaria pentru soldații amputați și orbi în urma războiului suma de 200 cor. cu următoarele contribuiri: locotenent Trica Alexandru, Caransebeș (Caras-Severin), 22.—, sublocot. Comsulea Nicolae, Reușor (Făgăraș), 5.—, stegar Seebaecker Hans, Vulcan (Brașov), 6.—, sergent-major de comp. Liebhardt Mathias, Turnișor (Sibiu), 2.—, sergent-major Neuner Johann, Bărcuț (Târnava-mare), 2.—, sergent-major Gierelt Johann, Ruj (Rüzs) (Sibiu), 2.—, sergent Dimboiu Nicolae, Mediaș (Târnava-mare), 4.—, sergentii Căndulețiu George, Opreacărțișoara (Făgăraș), 2.—, Schneller A., Budapesta, 2.—, Kloos Friedrich, Richisdorf (Târnava-mare), 2.—, Schmidt Georg, Somărtin (Târnava-mare), 2.—, Schnell Johann, Meșendorf (Târnava-mare), 1.—, Herciu Teodor, Ghișia de sus (Târnava-mare), 1.—, corporalii Glaetzer Friedrich, Agnita (Târnava-mare), 2.—, Wagner Michael, Holdvilág (Târnava-mare), 2.—, Greavu Andrei, Lisa (Făgăraș), 2.—, Baltheș Martin, Ruja (Târnava-mare), 2.—, Gassmann Eduard, Mediaș (Târnava-mare), 1.—, Corneiu Ioan, Colun (Făgăraș), 1.—, Rotariu Ioan, Hozman (Sibiu), 1.—, Töpfer Kristian, Meșendorf (Târnava-mare), 1.—, László Dénes, Székely-Odorheiu (Odorheiu), 1.—, Goga Vasile, Crăciunel (Târnava-mică), 1.—, Tihî Géza, Zarandhodș (Arad), 1.—, frunțașii Făciu Matei, Copăcel (Făgăraș), 2.—, Bărsan George, Grid (Făgăraș), 1.—, David George, Avrig (Sibiu), 1.—, Tatu Achim, Altina (Sibiu), 1.—, Márton Márton, Copsa-mică (Târnava-mare), 1.—, Enciu Nicolae, Telina (Târnava-mare), 1.—, Chirilă Nicolae, Poplaca (Sibiu), 1.—, Benția Dumitru, Hurez (Făgăraș), 1.—, infanteriștii Grama Leonte, Perșan (Făgăraș), 2.—, Ciolan Alexe, Tărtari (Făgăraș), 2.—, Stroe Iacob, Cuciuța (Făgăraș), 2.—, Buta Eroftel, Părău (Făgăraș), 2.—, Funariu Nicolae, Măgura (Făgăraș), 2.—, Maier Ioan, Făgăraș (Făgăraș), 2.—, Gligor George, Bistra (Turda-Arieș), 2.—, Dudaș Andrei, Senereuș (Târnava-mică), 2.—, Câmpean Emanoil, Fărăul-ungurese (Târnava-mică), 2.—, Popa Ioan, Săliște (Sibiu), 2.—, Șitof George, Sibiu (Sibiu), 2.—, Danciu Ioan, Vinerea (Hunedoara), 2.—, Urs Ioan, Noul-de-pădure (Târnava-mare), 2.—, Selcăian Ilie, Richisdorf (Târnava-mare), 2.—, Weinisch Johann, Zeliștat (Târnava-mare), 2.—, Filk Andreas, Hunderbech (Târnava-mare), 2.—, Popa Florian, Zărând (Bihor), 2.—, Cioara George, Cerbu (Alba-de-jos), 2.—, Păcurar Iosif, Părău (Făgăraș), 1.—, Mămula Teodor, Perșani (Făgăraș), 1.—, Bărsan Iovu, Viștea-inferioară (Făgăraș), 1.—, Popa Bucur, Tăntari (Făgăraș), 1.—, Petrișor George, Tohanul-nou (Făgăraș), Lazar Simion, Anpașul-de-sus (Făgăraș), 1.—, Ganea Ioan, Berivoiul-mare (Făgăraș), 1.—, Grămadă Nic., Tăntari (Făgăraș), 1.—, Dima Moise, Poiana-mărului (Făgăraș), 1.—, Lazea Lazăr, Netot (Făgăraș), 1.—, Burlea George, Hurez (Făgăraș), 1.—, Măndrean Nicolae, Făgăraș (Făgăraș), 1.—, Neamțiu Rosalim, Comăna-de-sus, (Făgăraș), 1.—, Isac Nicolae, Holbav (Făgăraș), 1.—, Murașan Ștefan, Porumbacul-sup. (Făgăraș), 1.—, Dindău Andrei, Noul-româneș (Făgăraș), 1.—, Noara Ioan, Părău (Făgăraș), —50, Mihaila George M., Netot (Făgăraș), —50, Grecu Pavel, Breaza (Făgăraș), 1.—, Oana Petru, Părău (Făgăraș), 1.—, Nemeș Nicolae, Tapu (Alba-de-jos), 1.—, Preda Ilie, Oena (Alba-de-jos), 1.—, Urs Iosif, Cărpeneș (Alba-de-jos), 1.—, Galdea Simion, Străuț (Alba-de-jos), 1.—, Comșa Nicolae, Limba (Alba-de-jos), 1.—, Oltean Alexandru, Șomâștelnic (Târnava-mică), 1.—, Varga Ioan, Ormenis (Târnava-mică), 1.—, Mațteiu Dumitru, Chirilău (Târnava-mică), 1.—, Gergely Mihály, Pipe (Târnava-mică), 1.—, Teșculea Ioan, Boiu-mic (Târnava-mică), 1.—, Avram Nicolae, Baziaș (Târnava-mică), 1.—, Casa Ioan, Jacu-româneș (Târnava-mică), —50, Majláth András, Nagyterem-

ujfalu (Târnava-mică), 1.—, Mezei Márton, Nagyterem (Târnava-mică), 1.—, Takács József, Nagyterem (Târnava-mică), 1.—, Vlad Nicolae, Vumpăr (Sibiu), 1.—, Müller Johann, Slimnic (Sibiu), 1.—, Tatu Iosif, Altina (Sibiu), 1.—, Bucșa Ioan, Altina (Sibiu), —50, Butila Ioan, Săsăuș (Sibiu), 1.—, Aggot Franz, Avrig (Sibiu), 1.—, Isac Nicolae Avrig (Sibiu), 1.—, Stoica Nicolae, Săcădate (Sibiu), 1.—, Trestar Ioan, Rășinari (Sibiu), 1.—, Macarie Nicolae, Măg (Sibiu), 1.—, Bortmes Michael, Marpod (Sibiu), 1.—, Muntean Nicolae, Felta (Târnava-mare), 1.—, Schuster Michael, Zeliștat (Târnava-mare), 1.—, Florea Matei, Prod (Târnava-mare), 1.—, Suciu Nicolae, Sighișoara (Târnava-mare), 1.—, Crăciun Nicolae, Cineul-mare (Târnava-mare), 1.—, Sip János, Beșa (Târnava-mare), 1.—, Heghibeli Ioan, Sighișoara (Târnava-mare), 1.—, Coreodol Ioan, Mucundorf (Târnava-mare), 1.—, Hora Vasile, Zoltán (Târnava-mare), 1.—, Șioneriu Zaharie, Danăș (Târnava-mare), 1.—, Stoica Lazar, Șaies (Târnava-mare), —60, Sas Ștefan, Șeica-mică (Târnava-mare), —40, Jordan Teodor, Ghișia-de-sus (Târnava-mare), 1.—, Badiu Pavel, Ștenia (Târnava-mare), 1.—, Oprean Ioan, Ghișia-de-sus (Târnava-mare), 1.—, Schuster Andreas, Rotbav (Târnava-mare), 1.—, Solomon Petru, Sighișoara (Târnava-mare), 1.—, Klusch Johann, Măgărei (Târnava-mare), 1.—, Pilder Andreas, Apold (Târnava-mare), 1.—, Bertleff Samuel, Șeica-mică (Târnava-mare), 1.—, Coman Ioan, Hașfalău (Târnava-mare), 1.—, Zăifăr Nicolae, Cinoșor (Târnava-mare), 1.—, Baciu Vasile, Bărcuț (Târnava-mare), 1.—, Braicu Alexandru, Veceerda (Târnava-mare), 1.—, Gligor George, Vidra-de-jos (Turda-Arieș), 1.—, Orban Teodor, Poiana Turzii (Turda-Arieș), 1.—, Șbâncea Iacob, Ocoluș-de-jos (Turda-Arieș), 1.—, Szász Miklós, Turda (Turda-Arieș), 1.—, Șeicoa Ioan, Cămpeni (Turda-Arieș), 1.—, Chioran Teodor, Mădăras (Bihor), 1.—, Chioran Mihail, Mădăras (Bihor), —50, Pogon Dumitru, Homorog (Bihor), 1.—, Chioran Ioan, Mădăras (Bihor), 1.—, Rațiu Iosif, Păci (Bihor), 1.—, Crișan Teodor, Ciuneghi (Bihor), 1.—, Simuț Mihai, Bucuroae (Bihor), 1.—, Matei Vasile, Șasavița (Bihor), 1.—, Adagi Rosalim, Orchiteag (Bihor), 1.—, Vancez Péter, Sănniăușul-rom. (Bihor), 1.—, Precup Zaharie, Sănniăușul-rom. (Bihor), 1.—, Răcz Péter, Berechei (Bihor), 1.—, Daniculesc Ilie, Sebeș (Hunedoara), 1.—, Ciolea Lazar, Ponorohaba (Hunedoara), —50, Ineșoiu Ioan, Valea-Sângeorgiului (Hunedoara), —50, Ciurcheșiu Ilie, Erdiș (Hunedoara), 1.—, Colcer Iacob, Bonțida (Hunedoara), —50, Total 200.—

Uniunea femeilor române din Ungaria, constatând primirea acestei sume, admiră devotamentul bravilor ostași, asigurându-i că va urma dorințelor exprimate, distribuind la timpul său această sumă nenorociților ostași cari în urma războiului au fost amputați sau au rămas fără vedere. — Brașov, August 1915.

În numele Uniunii **Maria Baulescu**, pres. Uniunii fem. rom. din Ungaria.

Cei din front pentru năpăstuiții de acasă. Fiindcă următorii sergenți și alți subofițeri dela regimentul Nr. 63 aflători pe frontul Italian din prilejul morții bărbatului meu sergent-major Ilie Buia, m-au trimis un ajutor de 385 coroane, colectați prin domnul Petru Mănzat, sergent de corp, țin de datorie a le exprima profunda mea mulțumită, rugând pe Dumnezeu să îi scape de urgia și greutățile războiului și să îi aducă în pace la vetrele și familiile lor. La această frumoasă sumă au contribuit următorii sergenți și alți subofițeri:

Petru Mănzat 30 cor., Ioan Sbârciu 30 c., Emrich Georg 25 c., Ioan Jurescu 25 c., Ioan Mureșan 20 c., Nicolae Hoza 20 c., Ioan Rusu 20 c., Ioan Henrich 20 c., Bernad Ziment 20 c., Gotlieb Springer 20 c., Adolf Karol 20 c., Rudolf Venczel 20 c., Bergfeld József 10 c., Ioan Melian 10 c., Zoltan Zaczki 10 c., Ilie Drăgan 10 c., Niculae Kővári 10 c., Jozef Ziment 6 c., Vasile Născuți 6 c., Izidor Lobont 5 c., Ștefan Micle 5 c., Michael Hendel 5 c., Francisc Biro 5 c., Dumitru Florea 5 c., Pompei Mureșan 4 c., Karol Balog 4 c., N. N. 4 c., Ioan Török 2 c., Ioan Hegyes 2 c., Mocidan Flore 2 c., Vasile Botan 2 c., Otto Schuller 2 c., Ludovic Agopșa 2 c., Zoltan Grünfeld 2 c. și Dumitru Greu 1 c., laoltă 385 coroane.

Rog onorata redacțiune „Românul” să binevoiască a-mi publica modesta mulțumită față de marinimosii, bravii și viteji soldați, cari de pe amândouă câmpurile de luptă mi-au trimis până acuma 749 coroane ca cunună neperitoare pentru camaradul lor de arme. — Bistrița, la 23 August 1915. — Ana Buia și cei trei orfani de tată.

Colectă. Am primit dela d. Liviu Biro preot militar suma de cor. 40 colectată dela următorii pentru ajutorarea familiilor celor căzuți în războiu:

Dr. Romatkó, Reg. Arzt 5 cor., Aron Oltean, Vălcani 4 cor., Const. Avram, Hezeris (I. Lugos) 40 fil., Vasile Borlea 40 fil., Antoniu Rubas 1.40 cor., Iosif Luca (Reg. 33), Garosa 20 fil., Ianota Iaroslav Przani 30 fil., Ioan Herbei, Covasânti 1 cor., Ioan Bica (caporal), Ticvanul-mare 1 cor., Milan Andrejic, O-Moldova 1 cor., Damian Boldea, Bisztracseres 5 cor., Nicolae Iacobescu, Valiabolului 4 cor., Constantin Bălaci Cornereva 4 cor., Romul Belu 1 cor., L. B. 11.30 cor.

Mulțumiri.

x Trăsuri pentru copii și scaune pentru copii foarte ieftine se vând la marele magazin FISCHER, în Arad, piața libertății (Szabadságtér). Asortiment foarte bogat de tăși pentru școală. Fotografii cu preț redus. (Fi 2497)

Ultima oră.

Brest-Litowsk — a căzut!

Budapesta. — În momentul încheerii ziarului primim știrea aceasta:

Comandamentul suprem german anunță: de mult timp a rezistat puternica cetate asediului trupelor aliate. Rușii au vrut cu orice preț s'o apere. Eșecul acesta este de-o mare importanță pentru că a slăbit definitiv pe Rușii. După Brest-Litowsk sunt localități mai puțin întărite.

2 CRUCIȘĂTOARE DUȘMANE AU PĂTRUNS ÎN DARDANELE.

Atena. — Duminecă au pătruns în Dardanele două crucișătoare dușmane și au bombardat bateriile turcești de lângă Kale-Sultanie.

JAPONEZII AJUTĂ RUȘILOR LA APĂRAREA CETĂȚII BREST-LITOVSK.

Budapesta. — Dela cartierul presei se anunță: Japonzii plătiți instruiază în Brest-Litovsk, artileria rusească. Japonzii nu vreau să ia parte în luptă, le ajută însă Rușilor să ridice ziduri de pământ în jurul cetății. Soldații ruși prizonieri, spunând că Japonia e aplicată să-i sprijinească pe Ruși pentru recompensă teritorială.

CONCEDIAREA REZERVISTILOR ÎN ROMÂNIA.

Stockholm. — „Nowoje Wremia” scrie: Tratatul împătritei înțelegeri cu România au eșuat în urma obiectărilor primului ministru Brătianu. Guvernul român a hotărât ca România să-și păstreze neutralitatea. România își va concedia rezerviștii în grupuri.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

„Crișana”

instituit de credit și economii soc. pe acții în Brad.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de practicant la centrala institutului „Crișana” din Brad, se publică concurs cu termin până la 8 Sept. st. n. a. c.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: a) salar cor. 1200. b) 15% adaus de scumpete după salar. c) tantiemă statutară.

Dela reflectanți se recere ca să documenteze că au absolvat o școală superioară de comerț cu examen de maturitate, că posed în afară de limba română, limba maghiară eventual și cea germană, în scris și vorbit. Cei cu praxă de bancă vor fi preferați.

Postul e a se ocupa imediat după alegere, sau cel mult la 20 Sept. a. c.

(Ci 2500—3)

Directiunea.

Tiparul tipografiei „Concordia” societate pe acții în Arad. — Editor responsabil LAURENȚIU LUCA.